

บทที่ 1

บทนำ

สมัยโบราณคนทั่วไปมักเข้าใจว่า การที่คนแตกต่างกันนั้น เป็นเพราะชาติกำเนิด ฐานะการเงิน และระดับสังคมมากกว่าจะคิดว่าคนแตกต่างกันเนื่องมาจากสติปัญญา เพลโต เป็นคนแรกที่เห็นว่าคนแตกต่างกันเพราะสติปัญญา¹ และยังเห็นว่าคนที่จะปกครองประเทศ ใต้นั้น จะต้องเป็นชนชั้นที่เสมอ มีสติปัญญาสูง² สติปัญญาเป็นความสามารถทางสมองของมนุษย์ ที่มนุษย์ทุกคนจะต้องมีติดตัวมาแต่กำเนิด และแต่ละคนจะมีไม่เท่ากัน นักจิตวิทยาและ นักการศึกษาต่างก็พยายามที่จะเข้าใจว่า ความสามารถทางสมองหรือสติปัญญา ของมนุษย์นั้นมี ลักษณะอย่างไร และจากการวิจัยทราบได้ว่า สติปัญญานี้เป็นพฤติกรรมทางสมอง ของสิ่งที่มีชีวิต ซึ่งแบ่งได้เป็นสองลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. สติปัญญาที่เป็นอิสระจากการเรียนรู้และประสบการณ์ ซึ่งเรียกว่า Fluid Intelligence ความสามารถทางสมองชนิดนี้มักจะแทรกอยู่ในทุกอิริยาบถของกิจกรรมทางสมอง ที่เป็นการคิดและการแก้ปัญหา เมื่อมีกิจกรรมทางสมองเมื่อใด Fluid Intelligence จะมีส่วนช่วยอยู่ตลอดเวลา
 2. สติปัญญาที่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการเรียนรู้ เรียกว่า Crystallied Intelligence ความสามารถชนิดนี้เป็นผลผลิต หรือสิ่งที่ตกตะกอนมาจากประสบการณ์ หรือการเรียนรู้ เป็นสิ่งที่ได้มาจากการเรียนรู้ในสิ่งที่ผ่านเข้ามาในชีวิต
- สติปัญญาทั้งสองชนิดรวมกันเข้า เป็นพื้นฐานของความสามารถทางสมอง ของมนุษย์

1 หม่อมหลวง กุ๊ป กุณสาย, จิตวิทยาในชีวิตประจำวัน (พิมพ์ครั้งที่ 3 พระนคร: 2504), หน้า 313.

2. เดโอ สวานานนท์, จิตวิทยาครูและบุคลิกกรร (พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขเพิ่มเติม และปรับปรุง พระนคร: โอเคียนส์ไตร์), หน้า 35.

3. พจนัน สะเพียรชัย "วัยและความสามารถทางสมองของคนเกี่ยวข้องกับ อย่างไร งานวิจัย", มนุษยศึกษา, 2 (กันยายน 2511), 43-44.

เซอร์มิเกล เรียกว่าประกอบของกิจกรรมทางสมองเหล่านี้ว่า Primary mental abilities ๗ เป็นที่ยอมรับได้แสดงด้วยระเบียบวิธีทางสถิติให้เห็นว่า สติปัญญาขึ้นอยู่กับความสามารถของตัวประกอบ 2 ตัว ตัวหนึ่งเป็นตัวที่วัดความสามารถทั่วไป และตัวหนึ่งเป็นตัวที่วัดความสามารถเฉพาะ ซึ่งตัวประกอบทั้ง 2 ตัวนี้จะต้องเกี่ยวพันกัน⁵ นักจิตวิทยาทดลองกับตัวประกอบต่างก็โดยพยายามที่จะหาวิธีเปรียบเทียบของสติปัญญา และพยายามสร้างเครื่องมือ เพื่อจะวัดสติปัญญาออกมาให้ได้

ในชั้นเรียนครูจะเห็นว่า นักเรียนมีความสามารถในการเรียนแตกต่างกันไป บางคนเรียนเก่ง บางคนเรียนมีเก่ง แต่มีความสามารถในการทำการฝีมือได้⁶ ดังนั้น จะเห็นว่า นักเรียนแต่ละคนมีความสามารถไม่เท่ากัน การที่มีข้อทดสอบวัดความสามารถของนักเรียน โดยเฉพาะความสามารถทางสมอง ก็จะเป็นการช่วยครูให้รู้จักนักเรียนดียิ่งขึ้น⁷ นอกจากนี้ วิธีทดสอบความเร็วหรือความสามารถทางสมองนี้ มีประโยชน์ในการจัดการศึกษาเป็นอันมาก เช่น

1. ใช้ในการแนะแนว (Guidance) โดยเฉพาะในทางอาชีพศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษากำลังต้องการใช้ เพื่อคัดเลือกเด็กเข้าเรียนวิชาช่าง ให้เหมาะกับนิสัย และความถนัดของเขา
2. ใช้บรรจุบุคคลเข้าทำงาน ให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่
3. ใช้ในการจัดชั้นเรียน การแยกเด็กเพื่อให้เข้าเรียนให้เหมาะสมกับเอกลักษณ์ของแต่ละบุคคล

⁴ Anne Anastasi, Psychological Testing (3 nd. ed. New york: The macmillan Company, c. 1958), pp. 329 - 330.

⁵ Lee J. Cronbach, Essential of Psychological Testing (2 nd. ed. Tokyo: John Weatherhill, Inc., c. 1966), p. 131.

⁶ ไชยบูลย์ รัตนังทอง, "ครูทดสอบเขาวนสัมพันธ์ทางการเรียนเพื่อประโยชน์อะไร?" ศูนย์ศึกษา, 1(มกราคม 2509), 18.

⁷ สงม ทองสาย "ทำไมเด็กจึงเรียนอ่อน" ประชาศึกษา 9(เมษายน 2509),

4. ไว้ในกรณีที่ว่าเกี่ยวกับการสอน การอบรมเด็ก ฯลฯ⁸

แต่เนื่องจากข้อทดสอบประเภทนี้ ครูไม่คุ้นเคย ครูจะคุ้นเคยกับข้อทดสอบแบบวัดสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนมากกว่า เพราะเห็นการวัดผลการสอนของครู และการเรียนของนักเรียนเป็นส่วนใหญ่ สำหรับข้อทดสอบวัดสมรรถภาพทางสมองนี้ ประเทศไทยยังมีน้อย ส่วนมากมักใช้ข้อทดสอบของต่างประเทศ ซึ่งการใช้ข้อทดสอบจากต่างประเทศนั้น จะมีปัญหาเกี่ยวกับความแตกต่างทางวัฒนธรรม เพื่อจัดปัญหานี้ ผู้เขียนจึงได้พัฒนาข้อทดสอบสมรรถภาพทางสมอง เพื่อใช้กับนักเรียนไทยในชั้นประถมศึกษาตอนปลายขึ้น โดยคาดว่า ข้อทดสอบนี้จะช่วยให้ครูทราบระดับสมรรถภาพทางสมองของนักเรียน เพื่อจะได้จัดการสอนให้เป็นที่ไปตามสมรรถภาพทางสมองของนักเรียน และถ้าข้อทดสอบนี้ไร้ใดก็ตามที่คาดหมายไว้ อาจจะนำไปใช้เป็นข้อทดสอบคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นได้

ความมุ่งหมายในการวิจัย

ความมุ่งหมายในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อพัฒนาข้อทดสอบสมรรถภาพทางสมอง เพื่อใช้กับนักเรียนไทยในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดยศึกษาแนวทางจากข้อทดสอบต่างประเทศที่สร้างไว้เรียบร้อยแล้วเป็นพื้นฐาน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งที่จะพัฒนาข้อทดสอบสมรรถภาพทางสมอง เพื่อใช้กับนักเรียนไทยในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย โดย

⁸ คณะกรรมการจัดทำข้อทดสอบเขาวน หนังสือคู่มือการทดสอบเขาวน ฉบับที่ 1 ภาคทฤษฎี เอกสารของกองการวิจัย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ร.บ. 2501:

1. แปลงและเรียบเรียงข้อทดสอบสมรรถภาพทางสมอง โดยอาศัยแนวของ
ข้อทดสอบ Pintner General Ability Test: Verbal Series: Pintner
Intermediate Test Form A กับ California Test of Mental Maturity
(Long Form) Level 2, Level 3.

2. วิเคราะห์ข้อทดสอบ (Item Analysis) เพื่อหาอำนาจจำแนก
(Discriminating Power) และครั้นความยาก (Difficulty Index)

3. หาความเชื่อถือได้ของข้อทดสอบ (Reliability of the Test)

4. หาความเหมาะสมของข้อทดสอบ (Validity of the Test)

5. หาคำแทน เปรียบเทียบข้อของ คะแนนของ ข้อทดสอบแต่ละชุดที่ได้ปรับปรุงแล้ว

ข้อคถงเบองคน (Assumption)

คะแนนสอบไล่ชั้นประถมปีที่ 5 และประถมปีที่ 6 เป็นคะแนนที่เชื่อถือได้
เนื่องจากเป็นข้อทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญ
ศึกษา ที่สร้างโดยครูที่มีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ส่วนคะแนนสอบไล่ชั้นประถมปีที่ 7
ได้จากการทดสอบควยข้อทดสอบสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของส่วนกลาง ซึ่งนับได้ว่าข้อทดสอบ
นี้เป็นข้อทดสอบที่เชื่อถือได้

การวิจัยและการค้นคว้าอื่นที่เกี่ยวข้อง

ได้มีการวิจัยและการค้นคว้าเกี่ยวกับการพัฒนาข้อทดสอบ ทั้งในต่างประเทศ
และในประเทศไทย ซึ่งพอจะนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาข้อทดสอบสมรรถภาพทาง
สมอง เพื่อใช้กับนักเรียนไทยในชั้นประถมศึกษาตอนปลาย ครั้งนี้ได้บ้าง คือ

Anastasi⁹ กล่าวถึงลักษณะของ Speed test ว่า ลักษณะของ Speed test ควรเป็นข้อที่ง่าย ๆ เพื่อให้เด็กเรียนทำได้รวดเร็วในเวลาจำกัด ตรงข้ามกับ Power test ซึ่งจะต้องมีข้อที่ค่อนข้างยาก และให้เวลานานกว่า การวัดค่าความเชื่อถือได้ของข้อทดสอบทั้งสองแบบแตกต่างกัน สำหรับ Speed test นี้ จะต้องใช้เทคนิคแบบ Kuder - Richardson ไม่ได้ จะต้องใช้แบบ Test Retest หรืออาจจะใช้เทคนิคแบบ Split - Half ก็ได้ นอกจากนั้น ยังได้แสดงให้เห็นว่า การเลือกใช้เทคนิคไม่เหมาะสมทำให้ค่าความเชื่อถือได้ของ ข้อทดสอบแตกต่างกันไปโดย

ก.ค. 1942 Pintner¹⁰ ได้สร้าง ข้อทดสอบสมรรถภาพทางสมองขึ้น โดยแบ่งข้อทดสอบออกเป็น 4 ระดับ ด้วยกัน คือ

1. Pintner Cunningham Primary Mental Test ระดับนี้ ใช้กับนักเรียนอนุบาล และประถมปีที่ 1
2. Pintner - Durost Elementary Test ใช้กับนักเรียนชั้น ประถม 2 และ 3
3. Pintner Intermediate Test ใช้กับนักเรียนชั้นประถม 4 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ข้อทดสอบระดับนี้มีข้อทดสอบย่อย 8 ชุด ด้วยกัน คือ ข้อทดสอบ เกี่ยวกับคำศัพท์ (Vocabulary) การเลือกอย่างใช้เหตุผล (Logical Selection) การเรียงอันดับตัวเลข (Number Sequence) เลือกคำตอบที่ดีที่สุด (Best Answer) หาคำที่ไม่เข้าพวก (Classification) คำตรงข้าม (Opposite) อุปมาอุปไมย (Analogy) และเหตุผลทางเลขคณิต (Arithmetic reasoning)
4. Pintner Advanced Test ใช้กับนักเรียนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 2 และสูงกว่านั้น

⁹ Anastasi, op.cit., PP. 89 - 90.

¹⁰ Rudolf Pintner, Direction for Administering and Scoring Pintner Intergeediate Test and Pintner Advanced Test (New York World Book Company c. 1942).

ข้อทดสอบทุกข้อมี 2 แบบ คือ แบบ A และ แบบ B ซึ่งเป็นทั้งภาพและเป็นตัวอักษร ข้อทดสอบนี้ทำเป็นข้อทดสอบมาตรฐาน โดยทดสอบกับประชากรถึง 60,000 คน จากส่วนต่าง ๆ ในอเมริกา ที่มีการครองชีพต่างกัน

ค.ศ. 1957 Collier¹¹ ได้สร้างแบบทดสอบวิชาคณิตศาสตร์ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เกี่ยวกับความเข้าใจ ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความสามารถในการใช้เหตุผล ข้อทดสอบมีทั้งสิ้น 40 ข้อ ทดสอบนักเรียนชั้นประถมปีที่ 5 และประถมปีที่ 6 จำนวน 660 คน ในรัฐโอไฮโอ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความเข้าใจและความสามารถในการใช้เหตุผล และความสามารถในการอ่านไม่สัมพันธ์กัน
2. การเปรียบเทียบโดยใช้ เพศ ระดับชั้น เป็นเกณฑ์ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน ในแบบทดสอบทั้ง 2 ตอน

ค.ศ. 1960 Hilgard¹² ได้สร้างข้อทดสอบจำนวน 230 ข้อ เพื่อทดสอบนักศึกษา 2 แห่ง ที่มีการสอนแตกต่างกัน เพื่อจะดูว่าคำถามเหมือนกันจะเหมาะสมเพียงไร โดยนำข้อทดสอบไปทดสอบนักศึกษาที่ Stanford และ San Jose หลังจากทดสอบแล้วนำไปหาค่าความเชื่อถือได้ของข้อทดสอบ โดยใช้เทคนิคแบบ Kuder - Richardson ได้ .32 นอกจากนี้ได้นำข้อทดสอบมาหาความยากและอ่านง่ายจำแนกโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์ข้อแบบ 27% ของจำนวนผู้ทดสอบเป็นกลุ่มสูง และกลุ่มต่ำ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ความยากง่ายของข้อทดสอบมีการกระจายเท่า ๆ กัน ทั้ง 2 แห่ง เมื่อนำมาหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ .80 ส่วนอ่านง่ายจำแนกมีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เป็น .31 นับว่ามีค่าต่ำ แสดงว่าข้อทดสอบค่อนข้างยาก เพราะข้อทดสอบที่ยากมาก ๆ จะทำให้มีสหสัมพันธ์กับเกณฑ์ (Criteria) ต่ำ เนื่องมาจากการเจาะเป็นสำคัญ

¹¹ C.C. Collier, "The Development and Evaluation of a Non - Computation Mathematic Test for Grade 5 and 6", Dissertation Abstract, Michigan, Vol. 17 No. 5 1969 p. 1027 - 1028.

¹² Ernest, R. Hilgard, "Stability of Item Statistics in Two Institutions", Journal of Educational Psychology, Vol. 51 No. 4 1960, PP. 195 - 198.

ค.ศ. 1963 Safran ¹³ และนำให้ผู้อานรู้จัก The Safran Culture Reduced Intelligence Test และรายงานผลที่ได้จากข้อทดสอบนี้ ข้อทดสอบ S C R I T เป็นข้อทดสอบใหม่ ที่ได้รับปรุงจากข้อทดสอบเก่าที่สร้างขึ้นเมื่อปี 1957 ข้อทดสอบนี้มีจำนวน 36 ข้อกระทง ประกอบด้วยข้อทดสอบย่อย ซึ่งได้แก่ Non - Verbal, Perceptual reasoning Type ข้อทดสอบนี้มีการถามคำตอบแยกต่างหาก เพื่อให้ผู้ใช้ได้ทั้งการทดสอบแบบเดี่ยวหรือเป็นกลุ่ม นักเรียนที่จะใช้ทดสอบได้แก่นักเรียน Grade 1-6 ในบางกรณีใช้กับผู้ใหญ่ก็ได้ และอาจนำไปใช้กับพวกปัญญาอ่อนได้

ความเชื่อถือได้ของ ข้อทดสอบ เมื่อใช้เทคนิคแบบ Test - Retest เป็น .83 พิสัยของสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ระหว่างชั้น 1 - 6 อยู่ระหว่าง .75 ถึง .86

ความแม่นยำของ ข้อทดสอบ ได้แก่สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างค่าแทนที่ได้จาก ข้อทดสอบ S C R I T กับคะแนนการเรียนตามตำราให้ มีพิสัยระหว่าง .43 - .78 ปกติวิสัยใช้แบบค่าตั้งเป้า เช่น ไคล์ การทดลองสรุปผลได้ดังนี้

ข้อทดสอบนี้วัดความเชื่อถือได้และความแม่นยำเพียงพอที่จะนำไปใช้ทดลองต่อไป รวมทั้งการใช้ค่าสถิติต่าง ๆ ถ้อย และข้อทดสอบนี้ใช้วัดเด็กที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ กัน ได้เป็นอย่างดี และอาจใช้กับผู้บกพร่องได้ควย นับเป็นเครื่องมือที่มีคุณค่าสำหรับผู้ใช้ ข้อทดสอบนี้

ปีเดียวกัน Sullivan, Chark และ Tiegs ¹⁴ ได้ปรับปรุงข้อทดสอบ

¹³ C. Safran, "An Introduction to the Safran Culture Reduced Intelligence Test and Some Reports on its Validity from Current Studies", The Alberta Journal of Educational Research, Vol. 4. No. 1 1963, PP. 36 - 44.

¹⁴ Elizabeth T. Sullivan, Willis W. Chark and Ernest W. Tiegs, Manual of California Test of Mental Maturity (Long form Level 2 Level 3, California: California Test Bureau C. 1963), PP. 1 - 13.

California Test of Mental Maturity (Short - Form) ปี 1957 เป็น
 California Test of Mental Maturity (Long - Form) ข้อทดสอบนี้มี 6 ระดับ
 ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาและผู้ใหญ่ ข้อทดสอบมี 5 หัวประกอบด้วยกัน ในข้อทดสอบ
 แต่ละหัวประกอบจะมีทั้งส่วนที่เป็นภาษา (Non Language Section) และส่วนที่เป็นอักษร
 (Language Section) หัวประกอบทั้ง 5 หัวประกอบ มี

1. Logical reasoning
 - a Opposite
 - b Analogy
 - c Similarity
2. Spatial relationship
 - a Right - Left
 - b Manipulation of area
3. Numerical Reasoning
 - a Number Series
 - b Numerical Values
 - c. Number Problem
4. Verbal Concept
 - a Inferences
 - b Verbal Comprehension
5. Memory
 - a Delayed Recall
 - b Immediate Recall

ข้อทดสอบนี้ปรับปรุงโดยดัดแปลงจากความยากและอำนาจจำแนก จากคะแนนที่ได้
 จากการทดสอบนักเรียนระดับต่าง ๆ จำนวน 21,503 ในแต่ละระดับ ใช้ระดับสูงสุด 4 ชั้น
 ระดับกลาง 2 ชั้น ระดับต่ำ 4 ชั้น การสร้างข้อสอบมาตรฐาน ให้นักเรียนทั้งหมด

38,793 คน เพื่อหาความเชื่อถือได้ของข้อทดสอบ ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนเฉลี่ย
ในแต่ละข้อทดสอบย่อย ตลอดจนการกำหนดเวลาในการทำข้อทดสอบแต่ละชุด

ปีเดียวกัน Brown และผู้ช่วยอีก 2 คน¹⁵ ได้สร้างข้อทดสอบ Non
verbal โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้กับนักเรียน ที่เสียเปรียบทางด้านภาษา รวมทั้งพวกหูหนวก
และเป็นใบ้ ข้อทดสอบนี้เป็นข้อทดสอบมาตรฐานที่สามารถนำมาใช้กับพวกที่อ่านหนังสือได้
และพวกหูหนวก และเป็นใบ้ ตลอดจนพวกที่พูดได้แต่อ่านหนังสือไม่ได้ เช่น เด็กต่างประเทศ
เช่นกัน

ข้อทดสอบที่ใช้ได้ตั้งแต่เด็กอายุ 6 ขวบ จนถึงผู้ใหญ่ ความเชื่อถือได้ของข้อ
ทดสอบ เมื่อทดสอบกับพวกที่อ่านหนังสือได้ ใช้วิธีการแบบ Split - half ใจสูตรของ
Spearman - Brown ได้ .89 ใช้วิธีการแบบ Test - Retest ได้ .80 ความ
เชื่อถือได้เมื่อทดสอบกับพวกที่พูดไม่ได้ โดยแบ่งเป็นกลุ่มอายุ คือ 7-8, 9-12, 13-14
ใจสูตร Spearman - Brown ได้ค่าความเชื่อถือได้ .92, .91 และ .93 ตามลำดับ
ความแม่นยำของ ข้อทดสอบพิจารณาจากสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของอายุตามปฏิทิน ได้
.75 ± .02 สำหรับพวกที่อ่านหนังสือได้ที่มีอายุอยู่ระหว่าง 7 - 14 ค่าความแม่นยำ
ของคะแนนที่ได้จากการทดสอบพวกที่พูดและอ่านหนังสือไม่เป็น .81 ± .02 นอกจากนั้น
ยังหาความแม่นยำจากผลการสอบกับพวกปัญญาอ่อน การกระจายของคะแนนในแต่ละช่วง
อายุ และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับข้อทดสอบเรเวนอัน

¹⁵ Andrew J. Brown, Seymour P. Stein and Perry L. Rohrer, Manual of Direction for The Chicago Non-Verbal Examination (New-York: The Psychological Corporation, c. 1963), PP. 1 - 20.

การหาปกติวิสัย สุ่มจากนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา ตามสัดส่วนของจำนวนประชากรทั้งหมด โดยทดสอบนักเรียนที่มีภูมิลำเนาในเมืองนั้น ร้อยละ 70 และนักเรียนต่างประเศร้อยละ 30

ค.พ. 1966 Curran และเพื่อน 16 ได้สร้างข้อทดสอบทางปรัชญาการศึกษาชั้น 100 ข้อ และได้ทำการทดสอบนักเรียนที่ศึกษาระดับปริญญาตรี ที่กำลังศึกษาปรัชญาการศึกษาที่มหาวิทยาลัยสจอร์จทาวน์ จำนวน 512 คน จากการทดสอบและวิเคราะห์ข้อทดสอบแล้ว เหลือเพียง 40 ข้อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดสอบแบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกทดสอบ 2 ครั้ง กลุ่มที่ 2 ทดสอบครั้งแรกกลุ่มที่ 3 ทดสอบครั้งที่ 2 ข้อทดสอบจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดนำมาวิเคราะห์ ส่วนกลุ่มแรกใช้หาค่าความเชื่อถือได้แบบ Test - Retest การวิเคราะห์ข้อใช้เทคนิคแบบ 27 % ของผู้เข้าสอบ เป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ หาอำนาจจำแนก และความยากโดยกำหนดความยากอยู่ระหว่าง .20 ถึง .80 หลังจากทำการวิเคราะห์ข้อครั้งสุดท้ายเหลือข้อทดสอบที่เหมาะสม 25 ข้อ ค่าความเชื่อถือได้เป็น .82 และความแม่นยำ ซึ่งหาจาก Point Biserial Correlation เป็น .63

ปีเดียวกัน Di Vesta และ Dick 17 ศึกษาถึงความเชื่อถือได้ของข้อทดสอบแบบ Semantic Differential โดยศึกษานักเรียนตั้งแต่ชั้น 2 - 7 จำนวน 522 คน การศึกษาความเชื่อถือได้ใช้เทคนิคแบบ Test-Retest โดยแบ่งการทดสอบเป็น 2 แบบ คือ พวกที่ให้สอบทันทีหลังจากสอบครั้งแรกแล้ว กับอีกพวกหนึ่งให้สอบซ้ำอีกครั้งหนึ่ง เมื่อเวลาผ่านไปแล้ว 1 เดือน จากผลการศึกษาสรุปได้ว่า การใช้ Semantic

16 R.L. Curran, I.J. Gordon and J.F. Foyle, "A Short Test of One's Educational Philosophy", Educational and Psychological Measurement, Vol. 26 No. 2 1966, pp. 383 - 393.

17 Francis J, Di Vesta and Walter Dick, "The Test -Retest Reliability of Children's Ratings on the Semantic Differential", Educational and Psychological Measurement, Vol.26 No.3 1966, pp. 606 - 616.

Differential Technique บัญชีว่าเป็นเครื่องวัดที่ดีที่สุด ใช้ได้ถาวร เมื่อใช้กับเด็กชั้น 3 เมื่อทดสอบซ้ำกันทันที ความเร็วถือได้สูงกว่าพวกที่ทดสอบซ้ำ โดยเว้นเวลาให้ห่างกัน 1 เดือน

ปีเดียวกัน Caputo และเพื่อน¹⁸ ได้หาความเชื่อถือได้ของ E.P.P.S. (Edwards Personal Preference Schedule) โดยเปรียบเทียบกับของ Edwards ซึ่งเลขหาความเชื่อถือได้ของ E.P.P.S. ไว้แล้ว โดยใช้เทคนิคแบบ Test - Retest แต่ให้ช่วงเวลาในการทดสอบห่างกันเพียง 1 สัปดาห์ แต่ของ Caputo ให้ช่วงเวลาห่างกัน 15 เดือน ผลปรากฏว่า ช่วงเวลาที่ผ่านไปนาน ๆ มีผลต่อสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ Caputo ทำการทดลองกับนักศึกษาพยาบาล จำนวน 72 คน การหาค่าความเชื่อถือได้ใช้เทคนิคแบบ Product - moment Correlations เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับของ Edwards แล้ว ค่าความเชื่อถือได้ต่ำกว่าเมื่อระยะห่างกัน 1 สัปดาห์ กับ 15 เดือน

ค.ศ. 1968 Ahmad¹⁹ ได้ศึกษาว่าข้อทดสอบ Otis Quick Scoring Mental Ability Test จะเป็นข้อทดสอบที่สามารถใช้ทำนายความสำเร็จในการเรียนเพียงไร เมื่อนำมาใช้กับนักเรียนในปากีสถานตะวันตก การศึกษานี้ใช้ นักศึกษาในการวิจัย 600 คน และในปากีสถานตะวันตก 244 คน ให้ทดสอบข้อทดสอบนี้ แล้วนำผลมาวิเคราะห์สรุปผลได้ว่า ข้อทดสอบนี้มีความแม่นยำ และสามารถที่จะนำมาใช้ทำนายความสำเร็จทางการเรียนในปากีสถานตะวันตกได้

¹⁸ Daniel V. Caputo, George Psathas and Jon M. Plapp, "Test - Retest Reliability of the E.P.P.S.", Educational and Psychological Measurement, Vol. 26 No. 4 1966, PP. 883 - 886.

¹⁹ Farrukh Z. Ahmad, "Is the Otis Quick Scoring Mental Ability Test a Good Predictor of Academic Success in West Pakistan?", Educational and Psychological Measurement, Vol. 28 No. 3 1968, PP. 947 - 949.

ท.ศ. 2506 หม่อมหลวง ตูย์ ชุมสาย ²⁰ ได้สร้างแบบทดสอบวิสัยสามารถในการเรียนรู้ เพื่อให้เป็นข้อทดสอบมาตรฐานสำหรับวัดเชาวน์ของเด็กไทย ตั้งแต่อายุ 7 ถึง 14 ปี ลักษณะของข้อทดสอบวัดความจำทั้งหมด ได้ทำการทดลอง 3 ครั้ง จากข้อระหวงจำนวน 109 ข้อ หลังจากทำการทดลองแล้ว ก็คัดเลือกเป็นข้อทดสอบมาตรฐานได้ 50 ข้อระหวงข้อทดสอบนี้มีสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ $.933 \pm .006$ และสามารถกำหนดหาเชาวน์ของนักเรียนไทยอย่างไม่หยาบนัก และสามารถหาปกติวิสัยของการแสดงออกของเชาวน์ของเด็กไทยทั่วไปได้ดี

ปีเดียวกัน สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา ²¹ ได้สร้างแบบทดสอบมาตรฐานสำหรับวัดความถนัดเชิงจักรกล เพื่อไว้คัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนในสถาบันที่สอนวิชาเกี่ยวกับจักรกล โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ในจังหวัดพระนครและธนบุรี จำนวน 1,341 คน ทดสอบด้วยข้อทดสอบ 4 แบบ คือ

1. ความสัมพันธ์เชิงอากาศ
2. ความสามารถเชิงคณิตศาสตร์อย่างง่าย
3. การนำที่ของเครื่องมือกล
4. ความเข้าใจในหลักการเชิงจักรกล

โดยลดังนี้

²⁰ หม่อมหลวง ตูย์ ชุมสาย "การสร้างแบบทดสอบวิสัยสามารถในการเรียนรู้ เอกสารวิจัย ฉบับที่ 3 คณะวิชาวิจัยการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร พระนคร: 2506, 52 หน้า

²¹ สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา "รายงานการสร้างแบบทดสอบความถนัดเชิงจักรกล" เอกสารการวิจัย ฉบับที่ 6 คณะวิชาวิจัยการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร พระนคร: 2506, 25 หน้า

ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ ไร่วิธี Split - Half ของข้อทดสอบแต่ละ
 กอน ดังนี้

ตอนที่ 1	สัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้	.45
ตอนที่ 2	สัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้	.84
ตอนที่ 3	สัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้	.76
ตอนที่ 4	สัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้	.65

คะแนน ที่ (T - Score) ของนักเรียน กำหนดค่าของสูงตั้งแต่ 60 ขึ้นไป จึงจะมีความ
 หนักเชิงจักรกลสูง พอที่จะศึกษาเกี่ยวกับการจักรกลได้

ปีเดียวกัน พัทธา เอกานนท์²² ได้ทำการวิเคราะห์แบบสอบเขาวนของ
 โอทิส แบบสอบความพร้อม และค่าแห่งเปอร์เซ็นต์ของคะแนนนักเรียนที่สอบเข้าในชั้น
 ประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2506 ได้ผลดังนี้

ในจำนวนข้อทดสอบทั้งหมด 45 ข้อ มีระดับความยากอยู่ในเกณฑ์ "มากที่สุด"
 จำนวน 42 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 93.4 ของจำนวนข้อทดสอบทั้งหมด และมีความยากอยู่ใน
 เกณฑ์ "ปานกลาง" จำนวน 3 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 6.6 ของจำนวนข้อทดสอบทั้งหมด
 และในจำนวนข้อทดสอบ 45 ข้อนี้ มีระดับการเห็นจำแนกอยู่ในเกณฑ์ "มากที่สุด" จำนวน
 24 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 53 ของจำนวนข้อทดสอบทั้งหมด ระดับการเห็นจำแนกอยู่ในเกณฑ์
 "ปานกลาง" จำนวน 12 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 27 ของจำนวนข้อทดสอบทั้งหมด และมีระดับ
 การเห็นจำแนกอยู่ในเกณฑ์ "น้อยที่สุด" จำนวน 9 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 20 ของจำนวน
 ข้อทดสอบทั้งหมด

²² พัทธา เอกานนท์, "ระดับความยากง่ายและระดับการเห็นจำแนกเป็นรายข้อ
 ของข้อทดสอบแบบสอบความพร้อม ซึ่งคัดแปลงมาจาก Metropolitan Readiness Test
 Verbal และแบบสอบเขาวนของ Otis ซึ่งดัดแปลงมาจาก Otis Test (Alpha test
 Form Aa) และค่าแห่งเปอร์เซ็นต์ของคะแนนนักเรียนที่สอบเข้าศึกษาในชั้นประถมศึกษา
 ชั้นปีที่ 1 ของโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2506" วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2506.

ปีเดียวกัน วุฒิ เยาวภา 23 ได้ศึกษาถึงระดับความยากง่าย การจำแนก เป็นรายข้อ และความเชื่อถือได้ของ ข้อทดสอบผลิตศาสตร์แบบสัมฤทธิ์ผล สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6 ข้อทดสอบที่นำมาวิเคราะห์หาค่าเป็นข้อทดสอบที่สร้างโดยนักวิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ มีจำนวน 63 ข้อ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนชั้นประถม 5, 6 และ 7 จำนวน 2,000 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชาย 1,000 คน และนักเรียนประจำภาค 1,000 คน ได้ผลดังนี้

ข้อทดสอบนี้ข้อของแก้ไขจำนวน 27 ข้อ นอกจากนั้นมีข้อที่คงศักดิ์ทิ้ง เพราะไม่มีอำนาจจำแนก มีจำนวน 5 ข้อ

ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้จากคะแนนชั้นประถม 5, 6 และ 7 เท่ากับ .85, .86 และ .84 ตามลำดับ

พ.ศ. 2507 สุรีย์ เกิดผล 24 สร้าง ข้อทดสอบแบบสัมฤทธิ์ผลวิชาคณิตศาสตร์ เพื่อทดสอบความรู้ระดับชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ลักษณะข้อทดสอบเป็นแบบเลือกตอบมี 5 คำเลือก จำนวน 60 ข้อ 390 คน หลังจากนำไปทดสอบแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อ โดยใช้เทคนิค 27 ของผู้เข้าสอบทั้งหมด เป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ จำนวนคนที่นำมาวิเคราะห์ 105 คน สรุปผลดังนี้

ข้อที่มีอำนาจจำแนกมากที่สุด คือ ข้อ 18 มีอำนาจจำแนก 66

ข้อที่มีอำนาจจำแนกน้อยที่สุด คือ ข้อ 30 มีอำนาจจำแนก 5

อำนาจจำแนกเฉลี่ย 39.53

ระดับความยากมากที่สุด ข้อ 32 มีความยาก 110

23 วุฒิ เยาวภา, "ระดับความยากง่าย ระดับการจำแนกเป็นรายข้อ และความเชื่อถือได้ของ ข้อทดสอบสัมฤทธิ์ผล ชั้นประถมปีที่ 4, 5 และ 6", วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2506.

24 สุรีย์ เกิดผล, "การวิเคราะห์การเรียงการสอนวิชาคณิตศาสตร์ตามหลักสูตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พ.ศ. 2507", วิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2507.

ระดับความยากน้อยที่สุด ข้อ 4 มีความยาก 7

ระดับความยากเฉลี่ย 57.43

ปีเดียวกัน บุษิน ไชยวงศ์เกียรติ และเพื่อน 25 ได้ทำการวิเคราะห์ ข้อทดสอบคัดเลือกเข้าเรียนประกาศนียบัตรการศึกษากัน ในสถาบันฝึกหัดครู จังหวัดพระนคร และธนบุรี ปีการศึกษา 2506 โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทราบผลของการวิเคราะห์ข้อ และ ผลของการวิเคราะห์ข้อเลือก ของข้อทดสอบคัดเลือกเข้าเรียน ป.กศ.ต้น ของสถาบัน ฝึกหัดครูส่วนกลาง ปีการศึกษา 2506 ข้อทดสอบชุดนี้เป็นแบบปรนัย ประกอบด้วยข้อสอบ เขาวน ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ โดยข้อทดสอบแต่ละวิชา มีข้อเลือก 5 ข้อ แต่ทำมาวิเคราะห์เฉพาะวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และ วิทยาศาสตร์ ให้นักเรียน ป.กศ.ต้น ปีที่ 1 ซึ่งต้องสอบข้อทดสอบชุดนี้ และผ่านการเรียน มา 2 ภาคเรียน โดยไม่จำกัด เพศ และอายุ การวิเคราะห์ข้อทดสอบ ใช้เทคนิค 27 % ของผู้เข้าสอบทั้งหมดเป็นกลุ่มสูง กลุ่มต่ำ เพื่อหาความสัมพันธ์ของความยาก และอำนาจจำแนกของ ข้อทดสอบแต่ละหมวด โดยกำหนดเกณฑ์ของความยาก ดังนี้

ความยากจะอยู่ระหว่าง 20 - 30

อำนาจจำแนกจะอยู่ระหว่าง .20 ขึ้นไป

การหาความสัมพันธ์ความยากและอำนาจจำแนกใช้ค่าจากตารางในหนังสือ ได้ผลดังนี้

1	วิชาคณิตศาสตร์	มีข้อดี 44 ข้อ จาก 60 ข้อ คิดเป็น 73 %
2	วิชาภาษาไทย	มีข้อดี 70 ข้อ จาก 120 ข้อ คิดเป็น 58 %
3	วิชาภาษาอังกฤษ	มีข้อดี 72 ข้อ จาก 100 ข้อ คิดเป็น 72 %
4	วิชาวิทยาศาสตร์	มีข้อดี 55 ข้อ จาก 100 ข้อ คิดเป็น 55 %

25 บุษิน ไชยวงศ์เกียรติ, สุชาติ สอนแก้ว, วันเพ็ญ ทิศาลพงศ์ และมาลีนิ ฌ นครพนม, "การวิเคราะห์ข้อสอบคัดเลือกเข้าเรียนประกาศนียบัตรการศึกษากัน ในสถาบัน ฝึกหัดครูจังหวัดพระนครและธนบุรี ปีการศึกษา 2506", วิทธานิพนธ์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2507.

ผลการวิเคราะห์ตัวเลือก (Choice Analysis) ผลโดยทั่วไปปรากฏว่า ข้อเลือกส่วนใหญ่ยังไม่ดี จึงทำให้ผลการวิเคราะห์ข้อส่วนใหญ่ไม่ลืไปด้วย ส่วนข้อที่มีข้อเลือกดีทุก ๆ ข้อเลือก มีเป็นส่วนน้อย

ปีเดียวกัน ไชศรี วรชกวิชา²⁶ ได้สร้างแบบทดสอบความพร้อมในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 62 ข้อ ทดสอบนักเรียน 2 กลุ่ม เพื่อวิเคราะห์ข้อสอบเลือกข้อสอบที่ดี หากความเชื่อถือได้ของข้อสอบ และหากความแม่นยำของข้อสอบ ใช้กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนประถมปีที่ 1 จำนวน 1,376 คน จากโรงเรียนในจังหวัดพระนคร และจังหวัดราชบุรี โดยดังนี้

ความง่ายของข้อทดสอบ เท่ากับ	.73
อำนาจจำแนกกระจายอยู่ระหว่าง	.33 - .83
ค่าความเชื่อถือได้ของข้อสอบ เท่ากับ	.92
ค่าความแม่นยำของข้อสอบ เท่ากับ	.66, .64 และ .52

ปีเดียวกัน สมประสงค์ สถาปิตานนท์²⁷ สร้างแบบทดสอบสะกดคำประถมปีที่ 1 และศึกษาสัมฤทธิ์ผลในการเรียนสะกดคำของนักเรียนในภาคศึกษา 1 แบบสะกดนี้มีจำนวน 90 ข้อ ทดสอบนักเรียนชั้นประถมปีที่ 2 จำนวน 494 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนโรงเรียน ก. 367 คน นักเรียนโรงเรียน จ. 127 คน โดยดังนี้

จากข้อทดสอบที่เลือกไว้ได้ 60 ข้อนี้ นำไปทดสอบนักเรียนโรงเรียน ก. ได้ค่าความแม่นยำ .579 และโรงเรียน จ. ได้ค่าความแม่นยำ .775 มีค่าความเชื่อถือได้

²⁶ ไชศรี วรชกวิชา, "การสร้างแบบทดสอบความพร้อมในการอ่าน และการศึกษา ความพร้อมในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 1 บางโรงเรียนในภาคศึกษา 1", ปริทัศน์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2507.

²⁷ สมประสงค์ สถาปิตานนท์, "การสร้างแบบทดสอบเขียนสะกดคำ ประถมปีที่ 1 และศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสะกดคำของนักเรียนใน 11 โรงเรียน ในภาคศึกษา 1", ปริทัศน์นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร 2507.

เท่ากับ .97 ความยากง่ายเฉลี่ย เท่ากับ .55

พ.ศ. 2508 ชาวล แพร์กูด, วิลาส สิงหวิสัย และวัน สังข์สะอาด²⁸ ได้รายงานเกี่ยวกับโครงการสร้างแบบทดสอบมาตรฐานสำหรับวัดความถนัดทางการเรียน (CESAT หรือ College of Education Scholastic Aptitude Test) ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ข้อทดสอบนี้ประกอบด้วยคำถามประเภทจัดเข้าพวก (Classification) ที่ความหมาย (Interpretative Exercise) คณิตศาสตร์ (Arithmetic Fundamental) สรุปความ (Inference) และมีติสัมพันธ์ (Spatial Relationship) โดยนำไปทดสอบกับผู้สมัครเข้าเป็นนักศึกษาที่บางแสน และประสานมิตร ในเดือนกรกฎาคม 2508 การวิเคราะห์ขั้นต้น ใ้ผลสอบที่ประสานมิตร จำนวน 1,624 คน เพียงแห่งเดียว ปรากฏว่า แบบทดสอบทั้ง 5 ประเภทนี้ มีความยากง่ายแตกต่างกัน เรียงจากง่ายไปหายากดังนี้ มีติสัมพันธ์ ที่ความหมายจัดเข้าพวก คณิตศาสตร์และสรุปความ แบบทดสอบนี้ไม่จำเป็นจำแนกในการกระจายคะแนนใกล้เคียงกัน การแจกแจงของแต่ละคะแนนในแต่ละชนิดของ ข้อทดสอบเป็นโค้งปกติ และสามารถจำแนกผู้สอบตามความถนัดได้อีกด้วย ข้อทดสอบทั้ง 5 ประเภทนี้ แต่ละข้อกระทง มีตัวเลือก 5 ตัว ประเภทละ 50 ข้อ ใ้เวลาทั้งหมดประมาณ 2 ชั่วโมง 20 นาที

จากรายงานการวิจัย และการค้นคว้าที่เกี่ยวข้องดังกล่าวแล้ว พอดีจะเป็นแนวทางให้ยูเขียนพัฒนาข้อสอบได้ต่อไปนี้

1. แนวทางในการเรียบเรียง ข้อทดสอบตามตัวประกอบต่าง ๆ ทางสมอง
2. การวิเคราะห์ข้อ (Item Analysis)
3. การหาความเชื่อถือได้ของ ข้อทดสอบ (Reliability of the Test)
4. การหาความแม่นยำของ ข้อทดสอบ (Validity of the Test)

²⁸ ชาวล แพร์กูด, วิลาส สิงหวิสัย และวัน สังข์สะอาด รายงานความก้าวหน้าของโครงการสร้างแบบทดสอบมาตรฐานความถนัดทางการเรียนของวิทยาลัยวิชาการศึกษา (ฉบับที่ 1) สำนักงานทดสอบทางการศึกษา และจิตวิทยา 2508.